

Ἐπιτομή ἀναγνώστῳ τῶν «μυστικῶν περασμάτων» εἶναι ἕνα τὸ ποιητικὸ βιβλίον ποὺ μελετοῦμε. Ἡ ψυχὴ ὑποφέρει στὸν κόσμον, ἀλλὰ ὁ κόσμος δὲν εἶναι κακός. Στὴν κ. Λαμπαδαρίδου δὲν ὑπάρχει αὐτονομία τοῦ κακοῦ, ὅποτε θὰ περναίγαμε σὲ καθαρά ὑπερβατικὴ προβληματικὴ, ἀλλὰ τὸ κακὸ εἶναι μιὰ οὐδέτερη συνθήκη τῆς υπάρξεως. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ὀδυρόμενη ὑπαρξὴ μεταστοιχείωνεται σὲ θεαματικὸ στοιχεῖο τοῦ κόσμου. Ὅπως μᾶς δείχνει καὶ ἡ συνέχεια τοῦ ποιήματος ποὺ ἀναφέραμε παραπάνω:

Μιά Μεγάλη Παρασκευὴ
Κοιμήθηκα πάνω στὸ Σταυρὸ

Τούτῃ, ἡ σύλληψις εἶναι καθηλωτικὴ, ἀλλὰ καὶ ἀνακουφιστικὴ ἀφοῦ ἡ ὄδυν, ἀπορροφήθηκε ἀπὸ τὸν κοσμικὸ ὕπνον.

Καὶ ὁ ὕπνος μου γέμισε οὐρανὸς
Καθηλωμένους
Τὸ αἷμα μου ρέει γαλιλαίους κρῖνους ἀπὸ τότε...

Ἄλλὰ ἔτσι ἔχουμε μιὰ ἔσχατη κοσμικὴ δικαιοσύνη. Κοσμικὴ δικαιοσύνη ὑπάρχει καὶ στὴν ἀντίληψι τῶν Προσωπικῶν, τῶν ὁποίων ρήματα ὀλοένα ψελλίζει ἡ κ. Λαμπαδαρίδου, δηλώνοντας ἕ.π. συμμετοχὴ στὸ αὐτὸ κοσμικὸ δράμα τῆς τελικῆς ἁρμονίας τῶν σφαιρῶν τοῦ σύμπαντος. Ἄρα καὶ ἡ περιότη τοῦ πόνου εἶναι μιὰ «σφαῖρα», ἡ ὁποία ἐνῶ ἐκσφενδονίζεται ἀπελπιστικὰ στὴν κοσμικὴ ἀβυσσὸν, στὸ τέλος συναρμονίζεται καὶ μὲ τὶς ἄλλες κοσμικὰ σφαιρῆς, μέσα σὲ ἕνα εὐδαιμονικὸ, γλαυκὸ ὕπνον.

Ἐνὰ τέτοιον σύμπαν διαθέτει ἀπειρο παρελθόν. Πράγματι ποὺ τὸ βιώνει ἡ ψυχὴ ἀπὸ προγεννητικὴν ἡμέρην — ὅπως παραρτῆται στὴν κ. Λαμπαδαρίδου. Ἄλλὰ ἕνα βεβαίως παρελθόν προσηλώνεται καὶ ἀντίστοιχο βεβαίως μέλλον. Συνεπῶς δὲν ὑπάρχουν οἱ τρέμοι τῆς υπάρξεως παρὰ γὰρ νὰ ἐπιβεβαιώσουν τὸ ἀρραγὲς παρελθόν καὶ τὸ εἴσιον ἀράγιστο μέλλον. Ἄρα ἡ ρωγμὴ τῆς ψυχῆ δὲν ἀναίρει τὸν κόσμον, ἀλλὰ γετίζεται ὥστε διὰ μέσου τῆς νὰ καταστῆ ἔραση, συνεπῶς νὰ συνειδητοποιήσῃ τὸ σμπάγγε τοῦ κόσμου.

Τὸ πέρασμα ποὺ ἀναζητᾷ ἡ κ. Λαμπαδαρίδου στὶς δέκα τέσσαρις πιθανότατες ἀποπειρῆς τῆς εἶναι γιὰ νὰ περᾶσει ἀπὸ τὴν ὀδυρόμενη ὑπαρξὴ στὸν εὐδαιμονοῦντα κόσμον. Πιράγμα ποὺ σημαίνει πῶς ἐν τέλει τὸ δράμα τῆς κ. Λαμπαδαρίδου εἶναι ἡ ὀλιβότης τοῦ ὑπάρχειν. Βεβαίως τοῦ ὑπάρχειν στὸν κόσμον. Μόνον ποὺ ὁ κόσμος δὲν εἶναι αὐτὸς τῆς κοινῆς ἀντίληψης. Ἄν ὑπάρχει ἡ ἀγωνία στὴν κ. Λαμπαδαρίδου εἶναι γιὰ νὰ συστήσῃ τὸν κόσμον τῆς μὴ κοινῆς ἀντίληψης, δηλαδὴ τῆς ποιητικῆς καὶ τῆς προσωπικῆς ἀντίληψης. Ἄρα ἡ ὑπερβατικὴ πραγματοποιεῖται ὑπερβάνοντας τὴν κοινὴ ἀντίληψιν, γιὰ μιὰ ἀληθινὴ σύλληψιν τοῦ κόσμου, ὅχι γιὰ τὴν ὑπερβατικὴ ὁποιοδήποτε κόσμου, κοινῆς καὶ ποιητικῆς καὶ φιλοσοφικῆς. Ἡ ποιητικὴ μᾶς ἀποδέχεται τὸν κόσμον, μόνον ποὺ τὸν θέλει στὴν ἀλήθειαν του. Ἄπο ἐδῶ προκύπτει ὁ παιδευμὸς τῆς. Χύνει τὸ αἷμα τῆς ὅχι ὑπὲρ τῆς σωτηρίας

τῶν ψυχῶν ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου. Καὶ οἱ ψυχῆς, καθὼς εἶναι συστατικὸ τοῦ κόσμου, θὰ σωθῶν μαζί του. Ἄρκει νὰ βρεθῶν τὰ «μυστικὰ περασματα».

Ἡ κ. Λαμπαδαρίδου, ὅπως καὶ ὁ Ἐλύτης, ἔχουν ἀνοιχτὰ τὰ χεῖρά τους. Ἄρκει νὰ διαβάσει κανεὶς τὶς «Νύχτες τοῦ Φεγγαριοῦ» γιὰ νὰ γνωρίσει τὴν ποιητικὴ τῆς. Ἄπο ἐκεῖ ἀποσπῶ τούτες τὶς φράσεις (σελ. 194): «Τὸ ἀνθρώπινο πλάσμα βιώνει τὴν ἐγκόσμια μοῖρα του στὴ μὴ συνειδητῇ, στὴ μὴ νοητικῇ κατάστασίν τῆς. Καὶ αὐτὸ ἔχει μέσα του μιὰν ἀπερίγραπτη ὄδυν, ἀλλὰ καὶ μιὰ ποιήση! Εἶναι πηγὴ μιᾶς βαθιᾶ ὑπαρξιακῆς ποιήσης». Αὐτὴ ἡ μὴ συνειδητῇ καὶ μὴ νοητικῇ κατάσταση εἶναι γιὰ τὴν κ. Λαμπαδαρίδου — ἀλλὰ καὶ γιὰ κάθε δημιουργὸ εἴτε τὸ ἀντικαμβάνεται εἴτε ὄχι — ἡ σκοτεινὴ ἀμυα ἀλλὰ καὶ ἀπόλυτα κοσμολογικὴ πρώτη παιδικὴ ἡλικία, ἡ ὁποία οἰκνε τὴ σκία τῆς ὡς τὸ χάος τῆς προγεννητικῆς ἐποχῆς, ποὺ ταυτίζεται μὲ τὸ μυστικὸ τοῦ κόσμου. Ἄπο ἐκεῖ προέρχεται ἡ κοσμικὴ περιουσία, ἡ ποιητικὴ πεμπτούσια, τῆς ποιητικῆς μᾶς. Μιὰ περιουσία ποὺ γι' αὐτὴν δὲν εἶναι χάσις, ὅπως συμβαίνει στοὺς περισσότερους ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἐξοικολογεῖται νὰ ἔχει ἀμεση πρόσβαση πρὸς τὸν μαγικὸ τῆς κόσμον. Σ' αὐτὸ τὸ κοσμικὸ κατώρι τελεῖ συνεπῶς ἡ ποιητικὴ μᾶς οἰσσοῦσα ἀπὸ ὄδυν καὶ ἀπὸ θάμβος.

Ἡ κ. Λαμπαδαρίδου εἶναι στὴν πνευματικὴ τῆς σύσταση τὸ πῶς εὐαίσθητο ἔχει ποὺ διαθέτουν τὰ ἑλληνικὰ μᾶς γράμματα, μιὰ αἰολικὴ ἀρπα, ποὺ οἱ χορδῆς τῆς εἶναι τόσο λεπτικότητες ὥστε νὰ πάλονται ἀπὸ τὴν πνοὴ τῆς κοσμικῆς αἴρας, καὶ τῆς πῶς ἀπαλῆς αἴρας, ἡ ὁποία προτοῦ δυνάσκει νὰ θεσπῆσι τὰ φύλλα, τὴν καταβροῖ τὴν ἀκροσφαλὴ ψυχὴ τῆς καὶ τὴ εἰκνεῖ σὲ ὄδυν ἢ σὲ ἐκίσταση.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΛΕΒΙΤΣΗΣ

Θ. Α. Φραγκόπουλου: «Κτέρισμα γιὰ τὸν Ρόδη».

Ὁ Ρόδης Ρούφος ὑπῆρξε ἕνας πνευματικὸς ἀνθρώπος ποὺ ὑποσχόταν πολλά. Ἀπὸ τότε ποὺ πρωτοπαρουσιάστηκε στὰ γράμματα μὲ τὸ «Χρονικὸ μιᾶς Σταυροφορίας» δημιούργησε στοὺς γύρους του τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ ἕναν ἀμίτολο λογοτέχνη μὲ πολλὰ ἐφόδια, μὲ σπάνια κατάρτιση, μὲ ταλέντο πλοῦσιον, σκέψην συγκροτημένη καὶ μὲ πολλὰ προσωπικὰ βιώματα.

Τὸ ἔργο ποὺ πρόλαβε νὰ δημιουργήσῃ ὁ Ρόδης Ρούφος (ποὺ πέθανε πολὺ νέος, μόλις στὰ 48 του χρόνια), ἦταν πλοῦσιον σὲ αὐτοβιογραφικὰ στοιχεῖα. Ὅ,τι δημιούργησε δὲν τὸ ἔπλασε ἀπλῶς μιὰ μυθοπλαστικὴ φαντασία, ἀλλὰ πέρασε προηγουμένως ἀπὸ τὴ σκέψην του καὶ τὴν ψυχὴν του βιώνοντας τὰ περιστατικὰ ποὺ μᾶς παρουσιάσει καὶ ζώντας ἔντονα τὶς στιγμῆς (πολὺ συχνὰ τὶς ἱστορικῆς στιγμῆς), ποὺ θέλησε νὰ μυθοποιήσῃ. Τὸ γεγονός ἀλλοῦστε ὅτι ὡς νέος εἶχε ἐνταχθεῖ στὶς ἀνταρτικῆς ὀμάδες τοῦ στρατηγοῦ Ζέρβα καὶ σὲ μεγαλύτερῃ ἡλικίᾳ εἶχε ἀπὸ κοντὰ (ὡς ἑλληνας πρέβεος στὴ Λευκοσίαν) τὸν Κυπριακὸ ἔθλο

α συζήτηση ἀνεκέρως ἀρκέματα τῶν Γενικῶν προφητικῶν ὁρατῶν

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ